

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCLXXXI. ad annum MCCCXIV.

Parisiis, 1644

Epistola Roberti Archiepiscopi Cantvariensis Ad Bonifacivm Papam VIII.
Certificatio archiepiscopi domino papae missa super negotiis Scotiae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15974

prout speramus & cupimus, promptis & efficacibus studiis habiturum vt apud caelestem regem, pro minimis gratia rependentem, non immerito reddaris acceptior, gratior habearis, & præter laudis humanæ præconium tibi proinde prouenturum, apostolicæ sedis fauorem & gratiam possis vberius promereri. Si vero in eodem regno Scotiæ, vel aliqua eius parte, ius aliquod habere te asseris, volumus quod tuos procuratores & nuntios ad hoc specialiter constitutos cum omnibus iuribus & munimentis tuis, huiusmodi negotium contingentibus, infra sex menses a receptione præsentium numerandos, ad nostram præsentiam mittere non omittas, cum parati simus tibi tamquam dilecto filio plene super præmissis exhibere iustitiæ complementum, & iura (si qua habes) inuiolabiliter obseruare. Nos enim nihilo minus extunc lites, quæstiones, & controuersias quaslibet, inter te denique & regnum Scotiæ, ac prælatos, clericos & personas sæculares eiusdem subortas, & quæ possunt in posterum ex quibusuis causis prædictis exoriri, totumque negotium prædicta contingens, aut aliquod eorumdem, ad cognitionem & determinationem sedis eiusdem, præsentium tenore reducimus, & etiam reseruamus, decernentes irritum & inane, si secus scienter vel ignoranter a quoquam in hac parte contigerit attentari. Datum Anagninæ v. Kalendas Iulii, pontificatus nostri anno quinto.

EPISTOLA

ROBERTI ARCHIEPISCOPI
CANTVARIENSIS

AD BONIFACIUM PAPAM VIII.

Certificatio archiepiscopi domino papæ missa super
negotiis Scotiæ.

Sanctissimo in Christo patri, & domino suo reuerendo, si placet, domino Bonifacio diuina prouidentia sacrosanctæ Romanæ ac vniuersalis ecclesiæ summo pontifici, suus filius deuotus Robertus, permissione diuina Cantuariensis ecclesiæ minister humilis, pedum oscula beatorum, cum promptitudine iuxta posse parendi mandatis papalibus ac præceptis.

MANDATVM sanctæ & reuerendæ paternitatis vestræ sub bulla plumbea nuper recepi, tenorem conti-

nens infra scriptum: Bonifacius episcopus, &c. Frequens & inculcata fide dignorum, &c. De verbo ad verbum recitanda totam bullam proxime præcedentem. Cuius delator quasdam alias literas apostolicas nobili principi domino Eadwardo Dei gratia regi Angliæ illustri directas, & per me ex iniuncto paternitatis vestræ præsentandas in continenti exhibuit, quasi sub eodem contextu. Quo quidem mandato vestro, vna cum literis supra scriptis reuenter admisso, ac statim coram me recitato, præparavi farciunculas, vecturas, & sumptus, extunc de die in diem, & familiam ordinavi ad veniendum pro expositione & expeditione eorum quæ mihi per vos mandabantur ad ipsum dominum regem, qui tunc agebat in remotioribus partibus regni sui, versus Scotiam, distantibus a loco vbi mandatum vestrum receperam per viginti vel circiter moderatas dietas. Et antequam venirem continuatis dietis cum omni festinatione ad ciuitatem Carleolum, quæ est in marchia Scotiæ, ingressus fuit idem rex cum exercitu suo partem regni Scotiæ, quæ vocatur Galuedia. Cumque diligenter explorando recepissem a viris fide dignis sæcularibus & religiosis, ipsius patriæ notitiam habentibus, quod ad regem vsque ad Kriandbright, in arctissimis locis Galuediæ progressum, mihi tutus non patebat accessus, tamen propter Scotos sine capitis regimine existentes, & alios latrunculos prædas & sanguinem Anglorum sitientes, qui cum duce exercitus eorundem occupauerant media loca inter Carleolum & ipsum dominum regem, distantem ab eadem ciuitate fere per quadraginta milliaria, cum propter victus & hospitii defectum, qui in itinere medio, vastata tota patria, reperire vel per eam asportari nequibant: ego per obedientiæ necessitatem ex parte vna, & per tanta pericula in tam longinquis partibus de mea diœcesi & prouincia, quæ ex altera nimium nos vrgebant, arctatus, maxime non inuento inter sæculares vel religiosos quoquam qui aduentus mei causam ipsis Scotis verbo tenus, vel per literas meas, propter mortis periculum, auderet deferre, & mihi securum conductum petere ab eisdem, aliud remedium prout potui exquirens, direxi duos ex familiaribus meis ad dominum regem prædictum, cum literis meis, nauigio per quosdam

periculosos transitus maris; significans sibi per easdem aduentum meum & eius causam, & petens quod propter reuerentiam sedis apostolicæ, cuius eram nuntius, sibi significaret, vbi, qualiter, & quando, ad eum tute accedere possem propter viarum discrimina, quæ sibi per easdem meas literas nuntiaui. Cuius responso ab eisdem nuntiis, non minima pericula in mari & itinere eundo & redeundo euasis, per literas regias mihi delato, quibus continebatur quod ipse dominus rex nihil securi pro me sciuit ad vitanda dicta pericula, quam quod cum domina regina vxore sua, pro qua miserat, venirem ad partes Gerevvi-kes, ad locum vbi disposuit eidem dominæ obuiare, deficiente nauigio, quo vna cum equis & familiaribus meis necessariis vehi possem per mare. Quod dum nuntii mei transferunt tam periculose versus regem, ventis etiam quasi continue validis & contrariis existentibus, morabar in confiniis Scotia, quærendo de loco in locum victus sufficientiam potius quam abundantiam, circa sex septimanas securioris progressus ad regem opportunitatem non tam dispendiose quam anxie expectando. Denique cum audirem diligentius explorando quod idem dominus rex cum exercitu suo in redeundo versus castrum de Caerlandrok, quod prius ceperat, in Scotia fixisset tentoria, iuxta nouam abbatiam Duzquer in Galuedia, malens periculo me meos ac mea exponere, quam in tam longinquis partibus, quodammodo vacuis, extra meam dioccesim & prouinciam diutius sic languere, latitans in quibusdam locis secretis iuxta mare, quod diuidit Angliam & Galuediam, captata temporis opportunitate, in reflexu maris, ductus ab his quos non oportebat viæ transitus ignorasse, transiui per quatuor meatus aquarum maritimos cum equis & phaleris, nomine magis (ratione profunditatis aquarum) quam litoris & viuorum fabulorum introitu & exitu periculosos, & quasi inopinately veni die Veneris proximo post festum sancti Batholomæi apostoli vltimo iam transacto ad dictum dominum regem, in medio exercitu suo tunc in prandio existentem: & quia non potuit, vt dicebat, eo die vacare, mandauit mihi illo die in sero per duos de maioribus comitibus, qui tunc assistebant ei, quod in craftino, videlicet fab-

bato sequente, audiret me benigne. Adueniente igitur ipso die sabbati coram deuotissimo iuvene domino Eadwardo filio dicti regis, comitibus, baronibus & aliis militibus sui exercitus, in magna multitudine confluentibus, ac dicto domino regi assistentibus, recitato mandato vestro prædicto mihi transmissio, literas sanctæ paternitatis vestræ præfato domino regi directas, auctoritate eiusdem mandati præsentavi eidem: quas ipse dominus rex reuerenter recipiens, eas publice legi coram omnibus, & in Gallica lingua fecerat patenter exponi. Quibus auditis patienter a singulis, animavi ipsum, & induxi modis quibus potui & sciui, quod vestris exhortationibus, quoad ea quæ in dictis literis exponebantur, pareret in omnibus reuerenter. Postmodum me secedente ab eo cum clericis meis ad mandatum suum, dum deliberaret super his cum dictis proceribus suis, ac demum reuocato respondit mihi coram eisdem per interpositam personam sub hac forma:

Responsio archiepiscopo Cantuariensi ad literas apostolicas.

Domine archiepiscope, fecistis ex parte superioris & reuerendi patris domini papæ quamdam monitionem, contingentem statum & ius regni Scotiæ. Verum quia consuetudo est regni Angliæ quod in negotiis contingentibus statum eiusdem regni requiratur consilium omnium quos res tangit, ac instans negotium regni Scotiæ tangit statum & ius regni Angliæ, pluresque sunt prælati, comites, barones, & alii regni Angliæ proceres absentes, qui non sunt nec fuerunt in isto exercitu, quos dictum contingit negotium, quibus etiam inconsultis responderi non poterit dicto summo patri nostro, aut vobis finaliter. In hac parte intendit dominus noster rex super contentis in literis dicti patris quamcitus poterit commode eosdem absentes, & nunc præsentés, simul consulere, & cum eisdem deliberatius tractare, ac per nuntios proprios eidem summo pontifici super his de communi eorum consilio respondere.

Quod quidem responsum idem dominus rex sic in sua præsentia nomine suo factum ratificauit, ac etiam expresse

approbavit. Dum igitur cum tali responso, coram tanta multitudine magnatum & aliorum fide dignorum mihi facto, licentius diuertissem ab eo, & versus propria reuertissem, audiui quod idem dominus rex statim infra quadriduum post recessum meum rediit cum exercitu suo ad partes Angliæ: & singulis quasi de exercitu suo ad propria cum equis & armis remeantibus, idem dominus rex exercitu sic disperso, paucis enim comitantibus, & secum retentis, perendinare disposuit, vt dicebatur communiter, apud quamdam abbatiam, quæ vocatur Holmcoltran, in confiniis Scotiæ supra mare. Et sic mandatum vestrum cum omni qua potui diligentia sum reuerenter in omnibus executus. Valeat semper & crescat in Domino ad suæ ecclesiæ regimen apostolica celsitudo vestra.

Datum apud Otteford, octauo Idus Octobris, anno Domini millesimo trecentesimo.

EPISTOLA
EADVVARDI REGIS ANGLIÆ.
ADBONIFACIUM PAPAM VIII.

Respondet Bonifacio super Scotiæ negotiis.

Sanctissimo in Christo patri domino Bonifacio, diuina, &c. Eadwardus, &c. infra scripta, non in forma, nec in figura iudicii, sed omnia extra iudicium pro seruanda sanctæ paternitatis vestræ constantia, vobis transmittimus exhibenda.

ALTISSIMVS inspector cordium vestræ scrinio memoriæ indelebili stylo nouit inscribi, quod antecessores & progenitores nostri reges Angliæ, iure superioris & directi domini ab antiquissimis retro temporibus regno Scotiæ & omnibus ipsius regibus & temporibus annexis præfuerunt, & ab eisdem pro regno Scotiæ, & eiusdem proceribus, a quibus habere volebant, legalia homagia receperunt, & fidelitatis debita iuramenta receperunt. Nos iuris & domini possessionem continuantes huiusmodi pro tempore nostro, eadem iuramenta recepimus tam a rege Scotiæ, quam ipsius regni proceribus. Quinimo tanti iuris & domini prærogatiua super regnum Scotiæ & eiusdem reges gaudebant, quod regnum ipsum fidelibus suis conferebant. Reges etiam ex iustis causis a-